

- Nói về mệnh giá thì kinh tế Trung Quốc vượt qua kinh tế Nhật Bản từ tháng Tám và rồi đi là

nền kinh tế thế giới sau Hoa Kỳ. Thốt ra, nếu tính bằng tỷ giá sức mua PPP thì kinh tế Trung Quốc đã vượt Nhật Bản từ cuối những năm 1990 vì mức đô la tại Trung Quốc mua được nhiều hàng hóa hơn cùng mức đồng bằng đó tại Nhật. Dù sao, khi so sánh thì ta cũng không quên dân số Trung Quốc là mức 1,3 tỷ người, hơn gấp 10 lần của Nhật chỉ có 127 triệu, nên là mức người Nhật sản xuất gấp 10 người Trung.

Việt Long: Tỷ lệ là nếu tính bình quân số người mỗi đô người thì Trung Quốc còn thua xa Nhật hay nền kinh tế đồng hàng thế giới sau Mỹ, Trung, Nhật là kinh tế của nước Đệ nhất, chỉ có dân số là 82 triệu người?

Nguyễn Xuân Nghĩa: - Thưa đúng vậy, nếu tính ra số người mỗi đô người thì Trung Quốc chỉ đồng hàng thế giới 93, còn nếu tính theo chỉ số bình quân thì còn là mức xấp xỉ nghèo. Nếu tính đến năng suất, như bình quân mức người trong mức giá sản xuất được bao nhiêu thì Trung Quốc lại thấp. Tính theo cách này thì năng suất mức người dân Trung Quốc chỉ bằng 3% của dân Mỹ, hơn 100 lần mức tháng mức bằng dân Mỹ làm mức ngày.

- Tuy nhiên, và đây là khía cạnh khác, khái niệm Trung Quốc sản lượng GDP chỉ có ý nghĩa về lượng chứ không về phẩm. Nói về phẩm chất của sản phẩm tăng trưởng thì đời sống tăng sản xuất Trung Quốc bằng tiền kém rất nhiều mà không tính ra được. Thí dụ điển hình nhất là tiền kém về môi sinh, môi trường sinh sống bằng ô nhiễm, khi các đô thị sau phố thị.

- Để đạt mức tăng trưởng này, Trung Quốc có mức cái nhốt trong các nền kinh tế lớn trên thế giới, là ô nhiễm nhất. Họ có cả xe dài nhất thế giới hiện tại tháng Tám vừa qua, dài tới trăm cây số, tại Bắc Kinh tại Nội Mông, vì các doanh nghiệp đưa pollution bằng chất lượng khai thác than đá lớn và nguồn nước sạch than trên xa lộ. Điều này cho thấy khả năng quản lý rất kém và hệ thống vận tải rất tệ của xã hội này.

- Mức thí dụ khác về phẩm chất là tính công bằng của đà tăng trưởng. Do đưa đến hình thức phân phối chính sách phát triển, kinh tế Trung Quốc thu vào loại bất công nhất Đông Á với bất bình đẳng về lợi ích giữa các thành phần dân cư hay đưa pollution bằng mức đã quá cao mà ngày càng sâu. Xin nói thêm là khác biệt về đưa pollution tại Trung Quốc còn cao hơn giữa các tiểu bang Hoa Kỳ và các nước Âu Châu, giữa các nước giàu nhất và nghèo nhất trong 27 quốc gia của Liên hiệp Âu châu.

- Và đây là mức vận động của các kinh nghiệm Trung Quốc về chính trị vì Trung Quốc là xã hội nhất mà có ba nền kinh tế khác nhau và dù có chế độ chính trị được đồng thì các đồng viên lại không nhìn cùng mức hướng và có những mức tiêu khác biệt nên đà tăng trưởng này sẽ không bền vững. Chúng ta sẽ còn thấy hiện tượng tôi gọi là "nhật quố tam kinh" đó.

Việt Long: Dù sao, Trung Quốc cũng có đà tăng trưởng hiện được coi là cao nhất thế giới chứ?

Nguyễn Xuân Nghĩa: - Thưa đúng như vậy nếu ta quên mức Nhật Bản, Đài Loan hay Nam Hàn

đã từng có đà tăng trưởng nhanh chóng vậy thì nếu a thì không tăng, thì có công bằng xã hội h n.

- Nói về đà tăng trưởng mạnh mẽ thì ta cũng nên nhớ thì đi kèm khi phát, là nền kinh tế ban đầu khi kinh tế có thể cánh vào hình thái công nghiệp. Vào giai đoạn khi phát đó thì các nền kinh tế chuyển hướng đều có thể đạt được rất cao, là điều chúng ta sẽ thấy thì ở n Đ, và ở nền kinh tế sẽ có thể đạt nay mai vượt qua Trung Quốc. Nói cho đến giờ mà dĩ nhiên, có thể đạt tăng trưởng cao nhất thì giờ hiện nay chính là kinh tế... Afghanistan đang bị chiến tranh, còn cao hơn Ethiopia hay Azerbaijan, rồi mới thì Trung Quốc!

- Chuyển thì hai là mặt khác chúng ta đã trình bày thì u thì năm ngoái mà tôi xin nhắc lại, đó là nền kinh tế tôi gọi là "đi xe đạp" của Trung Quốc vì nếu lăn bánh chậm thì dừng!

- Còn thì lãnh đạo x này đưa ra chỉ tiêu chỉ n là phải tăng trưởng thì thì u là 8% để còn tạo ra việc làm. Thế thì nền n là sẽ bị nguy cơ đứng l n. Kinh tế Trung Quốc đang có đà tăng trưởng là hơn 9% và thì còn bị nguy cơ lạm phát, mà nền kinh tế nào thì có lẽ chính lãnh đạo x này cũng không tính được vì kế hoạch thì kinh tế khá là ch l c của h. Bây giờ vì nguy cơ lạm phát đó, Bộ Kinh tế thì h n chỉ bắt buộc thì tín dụng bơm vào kinh tế, qua việc tăng lãi suất hay mức lãi suất pháp định hoặc h n ngân hàng cung cấp tín dụng.

- Nhưng, vì rồi rồi xe mà lăn bánh chậm thì sẽ nên lãnh đạo mới lúng túng. Tin tức qua cho thấy x này thì không giảm chỉ tiêu tín dụng cho năm thì, và n mức bội ngàn thì 500 triệu u để nguyên như năm nay. Năm thì là năm mà Trung Quốc chuyển bị Đ thì h thì để cho khóa 18 vào năm 2012, có thể vì vậy mà h không dám tiếp tục và c thì tăng ga cho xe chạy nhanh h n. Điều y cho thấy tình trạng tranh luận gay go trong nội bộ và thì h lãnh đạo thì năm, của những ông Tập Cận Bình, Lý Khắc Cường hay Bộ Hy Lai sẽ tiếp nhận mặt di sản kinh tế để bắt đầu là khó khăn an toàn. Có khi c xe bị lật hay bong bóng thì u thì sẽ bị, là điều thì u trung tâm nghiên cứu về thì u đã đưa báo ngay cho năm thì.

Việt Long: Nhưng dù sao thì kinh tế Trung Quốc vẫn đang nh t và khả năng xuất khẩu với 1.200 tỷ đô la, như đó, x này có khi sẽ trở nên nh t là hơn 2.600 tỷ đô la để là chỉ n n nh t của M với kho ng 900 tỷ đô la Công nghiệp Hoa Kỳ. Ông có dự ý nh vậy không?

Nguyễn Xuân Nghĩa: - Tôi rất dự ý về mặt cái nh t đó của Trung Quốc, nhưng trong chuyển này ta có ít ra ba vấn đề.

- Thứ nhất là khả năng xuất khẩu. Trung Quốc qu là bán hàng thì u nh t, theo Tổ chức Thương mại Thế giới WTO, năm ngoái x này xuất khẩu 1.200 tỷ đô la như ông nói, còn cao hơn con số 1.159 tỷ đô la của Đ là nền kinh tế hàng thì hai. Nhưng dân số Đ chỉ có 82 triệu so với mặt thì 300 triệu của Trung Quốc. Còn về hàm lượng xuất khẩu, thì là giá kinh tế, thì bán ra mặt thì phi c thì thì nhiên có thì h n thì ng sẽ hàng hóa có thể chuyển vào máy bay đó. Và thì 60% sẽ xuất khẩu của Trung Quốc thì do các thì đoàn đa quốc Tây phương, chủ yếu là của M, bày ra cho doanh nghiệp Hoa Kỳ và phần thì n nh t thì các doanh nghiệp này thu được.

- Vấn đề thì hai là khi trở nên thì vĩ đại của x này. Con số y cho thấy khả năng bóc lột sẽ dân của lãnh đạo vì ngoi thì thu vào thì nhà n c n m lý để thao túng thì giờ và cho dân h n r t ít vì n nh t giá h i quá thấp và vì chính sách đồng l nh thì n thì khi thu vào mặt thì ngoi thì rất l n mà không bơm ra mặt để giá thì ng x ng bị ng n thì vì sẽ bị lạm phát.

Việt Long: Những ông trẻ là sao với việc Trung Quốc đang là một chủ nhân nhót của Mỹ?

Nguyễn Xuân Nghĩa: - Tôi không dám nói là chính quyền hay ai đó tại Hoa Kỳ có ý khi cần nêu ra sự kiện Trung Quốc là chủ nhân của Mỹ. Có thể để Bắc Kinh tiếp quản bộ, như Nhật Bản đã từng là chủ nhân và chủ đầu tư mạnh nhất tại Hoa Kỳ hơn hai chục năm trước. Sau đó là tanh bành!

- Tôi xin nêu ngược với điều vì làm kinh tế là phải chịu hiểu tâm lý mà cũng phải nhìn lòng nhìn vào thực tế. Trung Quốc có 2.600 tỷ Mỹ kim dự trữ, sao không đầu tư tài sản đó để phát triển xã hội cho người của mình? Vì họ thấy không có lợi bằng, là một chuyển biến đáng nói.

- Thế nào, nếu mua tài sản đó khi một giá thì phải đầu tư, mà đầu tư vào cái gì, nơi đâu thì có lợi và an toàn nhất? Suy đi tính lại thì chắc có lẽ chuyển trái phiếu Mỹ là nơi an toàn vì có mức lãi suất cao hơn để chuyển ra tiền mặt. Họ chuyển vay mượn tiền của Mỹ chứ thua Nhật mà an toàn hơn vì họ trả vay mượn ít hơn Nhật và có sự ổn định kinh tế hơn hơn gấp đôi. Họ có thể chuyển trái phiếu Mỹ hơn hơn tiền gửi của năm họ chuyển đến sau Hoa Kỳ và có thể tiếp nhận cả trăm tỷ đô la vào ra mỗi ngày mỗi giờ mà không bị chặn đứng. Nếu không đi đầu tư ra đô la để đầu tư vào Mỹ thì Bắc Kinh phải đi qua đồng Euro, đồng Bảng Anh hay Pound sterling Thụy Sĩ, v.v... mà những đồng tiền đó lại không có khả năng giao hoán hay trao đổi phổ biến bằng đồng đô la.

Việt Long: Xin hỏi ngay một câu thưa ông, Trung Quốc cũng có thể giữ tài sản này dưới dạng quý kim như vàng chứ?

Nguyễn Xuân Nghĩa: - Quả là Bắc Kinh có thể đổi ra vàng và họ có thể mua vào tiền gửi sự sản lượng vàng một năm của thế giới, là khoảng 80 triệu troy ounce. Những một quy định như vậy sẽ đánh sập thị trường trái phiếu thế giới và thế giá vàng lên trời, làm người tham gia toàn cầu - trong đó có xuất khẩu của Trung Quốc - bị chặn đứng và thất bại!

- Sau cùng ta cũng nên nhớ rằng lợi cho người trong cuộc. Đầu năm ngoái và gần đây, các giới chức có thẩm quyền với ngân hàng của Trung Quốc có phát biểu rằng "suy đi tính lại và dù có ghét Mỹ thì cũng chẳng có cái gì hơn Công phá phiếu Mỹ!" Bây giờ có mua gây khó khăn cho Mỹ bằng cách bán tháo Công phá phiếu Hoa Kỳ thì Trung Quốc bị thiệt trước tiên vì tài sản mà họ nắm giữ dưới dạng Công phá phiếu Mỹ sẽ mất giá trước tiên. Ta nên nhớ tại một quy luật phổ quát là "nếu tôi nắm ngân hàng một triệu đô la thì kho báu đó là nơi lo của tôi, nhưng khi tôi nắm trăm triệu hay cả tỷ thì kho báu đó là với tôi của ngân hàng chứ không!"

- Tóm lại, nói cho nôm na thì Trung Quốc như doanh nghiệp Mỹ còn phải chịu chi tiêu xuất khẩu, được bao nhiêu tiền thì lại cho Mỹ vay để Mỹ tiếp tục mua hàng của mình họ còn tỏ ra công ăn việc làm và tránh đồng loàn xã hội. Như vậy, Trung Quốc cũng lệ thuộc vào kinh tế Mỹ, mà ít dám nói ra vì cái thuộc tính khoa trương nói phét của nền văn hóa Trung Hoa.

Việt Long: Quý thính giả đang theo dõi cuộc trao đổi của Diên đàn Kinh tế với chuyên gia kinh tế Nguyễn Xuân Nghĩa về những cái nhất của nền kinh tế Trung Quốc. Câu hỏi cuối của ông. Ông nêu ra nhiều mặt trái về những cái nhất của kinh tế Trung Quốc với sự hoài nghi rõ rệt. Khách quan mà nói, ông có thấy gì tích cực của kinh tế Trung Quốc không?

Nguyễn Xuân Nghĩa: - Trong kinh tế thì không thể có sự chủ quan hay ác cảm, thiên kiến. Cho nên ta cần thận trọng nhìn ra sự thật về Trung Quốc để khi bắt gặp khi nào có lỗi lầm.
- Về câu hỏi cuối cùng; "Có gì tích cực đối với đất nước Trung Quốc?" thì tôi xin nói ngay: Đầu tiên của xã hội này là đông dân. Trong 25 năm qua, số sinh viên Trung Quốc vào nước đã tăng gấp đôi! Xã hội này sẽ không thiếu nhân tài, có cả trăm triệu người như vậy. Và thành phố này lại được giáo dục để tôn sùng chủ nghĩa Đại Hán kết hợp với lý luận cộng sản và quy định của cao nhà nước. Họ sẽ nhìn Việt Nam như một quốc gia huy hoàng và coi việc thôn tính Việt Nam là phải đi vào và bắt tay!

Việt Long: Xin cảm ơn ông Nguyễn Xuân Nghĩa và xin hẹn quý thính giả gặp lại trong loạt bài tiếp theo của kinh tế này.